

1. Bu testte sırasıyla, Tarih-2 (1-11), Coğrafya-2 (12-22), Felsefe Grubu (23-34), Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi (35-40), Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olmayan veya farklı müfredat ile alanlar için Felsefe Grubu (41-46) alanlarına ait toplam 46 soru vardır.
2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Sosyal Bilimler-2 Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. Anadolu'daki Neolitik Dönem köy yerleşkelerinden olan Diyarbakır Çayönü ile ilgili araştırma yapan bir bilim insanı, aşağıdaki tarihe yardımcı bilim dallarının hangisinden yararlanabilir?

A) Antropoloji B) Nüvizmatik C) Paleografya
D) Epigrafi E) Diplomatik

2. Göktürklerle karşı sık sık ayaklanan, Uygurlar Dönemi'nde uğradıkları baskılar üzerine batıya göç eden ve Karahanlı Devleti'nin kuruluşunda rol oynayan Türk topluluğu aşağıdakilerden hangisidir?

A) Avarlar B) Kıpçaklar C) Kimekler
D) Karluklar E) Peçenekler

3. Timur, "han" soyundan gelmediği için "han, hakan, sultan" yerine "emir" unvanını kullanmıştır.

Bu durumun ortaya çıkmasında;

- I. ülüş,
II. kut,
III. töre

kavramlarından hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

4. "Biz ki Sultan Murat Han oğlu padişah Sultan Mehmet Han'ız; Galata halkının, bize bağlı olan diğer halklar gibi, âdet ve ibadetlerini serbestçe yapmalarına izin veriyoruz. Halkın barınakları, dükkân, bağ, değirmen, ticarethane ve diğer mallarına dokunulmayacaktır. Bu bölge halkı kiliselerinde diledikleri gibi ayin düzenleyebileceklerdir. Burada yazılı olduğu gibi vergisini verenler, kanunlara uyanlar serbesttir."

Bu metin aşağıda verilen Osmanlı yönetim uygulamasıyla ilgili terimlerden hangisinin karşılığıdır?

A) Müsadere B) Mukataa C) Ahidname
D) İltizam E) İcazetname

5. Orta Çağ sonlarında Avrupa'da bilimin, kilisenin baskı ve denetiminden kurtulmaya başlamasında;

- I. Feodal düzen,
II. Haçlı Seferleri,
III. Coğrafi Keşifler

unsurlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

6. Aşağıdakilerin hangisi Yavuz Sultan Selim'in Mısır Seferi'nin sonuçlarından biridir?

- A) Erbil, Musul ve Kerkük'ün Osmanlı Devleti'nin egemenliğine girmesi
- B) Safeviler ile Osmanlı Devleti arasında Amasya Antlaşması'nın imzalanması
- C) Şahkulu öncülüğünde Anadolu'da büyük bir isyan çıkması
- D) Venediklilerin Kıbrıs için verdikleri vergiyi Osmanlılara ödemeye başlaması
- E) Akkoyunlu Devleti'nin siyasi varlığına son verilmesi

7. Osmanlı Devleti'nin Tanzimat Fermanı'nı ilan ederek aşağıdakilerden hangisini amaçladığı söylenemez?

- A) Anayasayı ilan ederek parlamenter bir sisteme geçmeyi
- B) Farklı dinlere mensup Osmanlı tebaası arasında birlik sağlamayı
- C) Mısır Meselesi'nde büyük devletlerin desteğini almayı
- D) Ülkedeki ayrılıkçı eğilimlerin önüne geçmeyi
- E) Avrupalı devletlerin, ülkenin iç işlerine karışmasını engellemeyi

8. I. Ben size taarruz emretmiyorum, ölmeyi emrediyorum.
II. Hattı müdafaa yoktur, sathı müdafaa vardır. O satıh bütün vatandır.
III. Ordular ilk hedefiniz Akdeniz'dir. İleri!
IV. Geldikleri gibi giderler.

Mustafa Kemal Atatürk'ün birtakım olaylar ve gelişmeler karşısında söylemiş olduğu bu sözlerin kronolojik sıralaması aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) I - IV - II - III
- B) I - IV - III - II
- C) II - III - IV - I
- D) IV - II - I - III
- E) IV - I - III - II

9. Aşağıdakilerden hangisi Millî Mücadele Dönemi'nde faaliyet gösteren Temsil Heyeti'nin özelliklerinden biridir?

- A) İstanbul Hükûmeti'nin isteğiyle kurulmuştur.
- B) TBMM ile uyum içerisinde çalışmıştır.
- C) Başkanlığını Kazım Karabekir Paşa yapmıştır.
- D) Erzurum Kongresi'nde oluşturulmuştur.
- E) İstanbul'un resmen işgali üzerine dağıtılmıştır.

10. Türkiye'de ekonomiyle ilgili yapılan aşağıdaki yasal düzenlemelerden hangisi, Atatürk Dönemi'nde gerçekleştirilmemiştir?

- A) Yol Mükellefiyeti Kanunu
- B) Teşvik-i Sanayi Kanunu
- C) Kabotaj Kanunu
- D) Millî Korunma Kanunu
- E) Türk Ticaret Kanunu

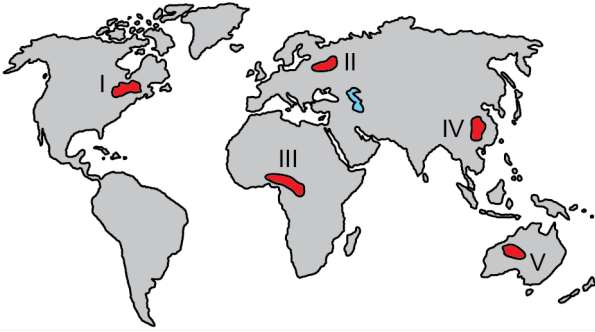
11. Türk kadınının 1930'da belediye, 1933'te muhtarlık ve 1934'te milletvekili seçimlerine katılma hakkı kazanması;

- I. Cumhuriyetçilik,
- II. Devletçilik,
- III. İnkılapçılık

ilkelerinden hangileriyle ilişkilidir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

12. Yıllık ortalama yağışın 200 mm'nin altına düştüğü alanlarda bitkilerin pek çoğu yaşayamaz.

Haritada numaralandırılan alanların hangisinde belirtilen koşuldan dolayı bitki yaşamının daha sınırlı olduğu söylenebilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

13. Jeolojik ve jeomorfolojik kökenli ekstrem doğa olayları ortaya çıkardığı sonuçlar nedeniyle doğal ve beşerî süreçlerin işleyişini önemli oranda etkilemektedir.

Aşağıdakilerden hangisi bu türdeki ekstrem olaylar ve sonuçlarından biri değildir?

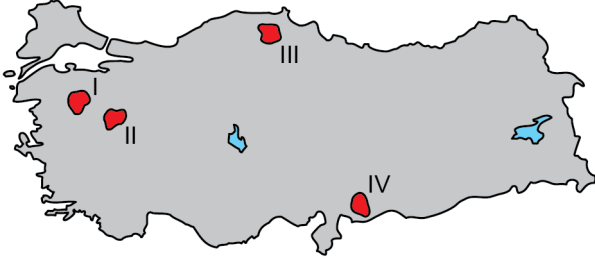
- A) Buz fırtınalarının enerji nakil hatlarına zarar vermesi
B) Tsunamilerin çok sayıda can ve mal kaybına neden olması
C) Volkanlarla püsküren küllerin hava ulaşımını engellemesi
D) Depremlerin yerleşmeleri tahrip etmesi
E) Kütle hareketlerinin kara yolu ulaşımını engellemesi

14. Bir coğrafya öğretmeni, dersinde sanayi faaliyetlerinin dağılışını etkileyen faktörleri anlatırken: "Türkiye'de genellikle tarım ürünlerini işleyen sanayi tesisleri, ürünlerin yetiştirildiği alanlara yakın yerlerde kurulmaktadır." demiştir.

Öğretmen, bu ifadesinde sanayi tesislerinin aşağıdaki kuruluş koşullarından hangisini vurgulamıştır?

- A) Enerji kaynakları B) Pazar
C) Ham madde D) İş gücü
E) Sermaye

15. Eski göl tabanlarındaki tortul depolar içerisinde gerçekleşen birtakım süreçlerin ürünü olarak ortaya çıkan ve enerji üretiminden kimya sanayisine kadar çok geniş bir alanda kullanılmakta olan bir madendir. Metalik olmayan söz konusu madene ait bilinen Dünya rezervlerinin % 70'inden fazlası Türkiye'de yer almakta ve ülke genelinde farklı sahalardan çıkarılmaktadır.

Haritada numaralandırılan alanların hangilerinde bu maden rezervi bulunur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV
16. Nüfusun fazla, sanayi ve hizmet sektörünün ağırlıkta olduğu kentlerde yaşayanlar; kentin sıkıcı yaşamından kurtulmak, eğlenmek, dinlenmek ve kendilerini geliştirmek amacıyla çeşitli sosyal ve kültürel faaliyetlere katılabilirler.
- Bu faaliyetlere;**
- I. boş zamanlarında sanatsal veya sportif etkinliklere katılmaları,
 - II. zorunlu çalışma zamanlarının dışında daha fazla gelir için ek işler yapmaları,
 - III. kendini geliştirmek isteyenlerin beceri ve hobi kurslarına devam etmeleri
- durumlarından hangileri örnek gösterilemez?**
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

17. Tarıma dayalı ekonominin ön planda olduğu Doğu Anadolu'da; çok parçalı tarım alanlarının, düşük verimliliğin, iklimle ilgili olarak özellikle ulaşım hizmetlerinde sorunlar yaşanmasının ve kırsal kesimin pazar ekonomisi ile bütünleşememesinin önüne geçmek için Doğu Anadolu Projesi geliştirilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu kalkınma projesinin temel amaçlarından biri değildir?

- A) Kentleşme, altyapı ve çevre sorunlarını azaltmak
B) Tarım ve hayvancılık sektöründe verim ve gelir artışı sağlamak
C) Bölge dışına göçü azaltmak ve göçlere bağlı olarak gelişen sorunları en aza indirmek
D) Bölge halkının refah seviyesini yükseltip bölgeler arası dengesizliği azaltmak
E) Bölgede ağır sanayiye bağlı bir ekonomiye geçiş yapmak
18. I. Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü
II. Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü
III. Bağımsız Devletler Topluluğu
- Yukarıdaki örgütlerin hangilerinde üye ülkelerin ekonomik iş birliğini artırmak ve ekonomik çıkarlarını korumak amaçları bulunmaktadır?**
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

19. Kapladığı alan bakımından dünyanın önemli kültür bölgelerinden birini oluşturan Avrupa Kültür Bölgesi, geçmişte sadece Avrupa kıtası ile sınırlı iken daha sonra Amerika, Avustralya ve Yeni Zelanda'yı içine alarak genişlemiştir.

Bu kültür bölgesinin genişlemesinde aşağıdakilerden hangisi etkili olmuştur?

- A) Tarımda makineleşme
B) Ulaşımındaki gelişmeler
C) Turizmin çeşitlenmesi
D) Uluslararası ticaretin artışı
E) Dünya nüfusunun artması

20. Gelişmekte olan bir ülkede, sektörlerin ekonomiye olan katkılarının son on yıla ait dağılımını gösteren bir tablo incelendiğinde tarım sektörünün ekonomideki payının azaldığı, sanayi ve özellikle de hizmet sektörlerinin paylarının arttığı görülmüştür.

Bu ülkenin sosyal ve ekonomik yapısıyla ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Enerji tüketimi artmaktadır.
B) Kentleşme oranı artmaktadır.
C) Ekonomik bakımdan gelişmektedir.
D) Tarımsal üretim miktarı azalmaktadır.
E) Eğitimli nüfus oranı yükselmektedir.

21. I. Meralarda planlamaya dayalı dönüşümlü otlatma yapılması
II. Tarım arazilerinin yerleşim alanına dönüştürülmesi
III. Ormanlık arazilerde gençleştirme için bazı ağaçların kesilmesi
IV. Sulak alanların kurutularak tarıma açılması

Yukarıdaki uygulamalardan hangileri arazi potansiyeline uygun olmayan yanlış arazi kullanım uygulamalarına örnek gösterilebilir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

22. Gelişmiş ülkeler; çevre sorunlarının önlenmesine yönelik etkili politikalar, yasal önlemler ve çeşitli uygulamalar geliştirmiştir. Bu politika ve uygulamalar, küresel ekosistemin korunması ve sürdürülebilirliği açısından da önemlidir.

Aşağıdakilerden hangisi bu ülkelerin uygulamalarına örnek gösterilemez?

- A) Çevre sorunlarına karşı bütüncül ve katılıma dayalı bir çevre politikası geliştirmeleri
B) Sürdürülebilir doğal kaynak kullanımı için düzenlemeler yapmaları
C) Kirlenen öder ilkesi gereği çevre sorunlarına neden olanlara yasal yaptırımlar uygulamaları
D) Kamu ve özel sektör ile toplumun çevre sorunlarına karşı sorumluluk almalarını sağlamaları
E) Koruma alanlarındaki ekonomik değer taşıyan maden rezervlerini işletmeleri

23. Determinist evren modelinde gerçeklik, nedenin sonuç üzerindeki istisnasız etkisiyle ifade edilir. Yani eğer başlangıç koşulları ve fizik yasaları hakkında yeterli bilgiye sahipseniz bilardo masasında, topa vurmadan önce, topların birbirlerine hangi kuvvetle çarpacağını, topların hareket yönlerini ve masanın neresinde duracağını öngörebilirsiniz. Bilginiz yeterli ise sizin için masada hiçbir belirsizlik yoktur. Burada belirsizlik, sizin gerçekliği kuşatan ve belirleyen tüm koşulları bilmeniz veya bilmemeniz arasındaki farktan doğmaktadır.

Bu parçada söz edilen belirsizliğin nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ön kabullerin ispatlanamazlığı
- B) Epistemik eksiklik
- C) Neden - sonuç ilişkisindeki kırılmalar
- D) Gerçekliğin ontolojik yapısı
- E) Kuramsal hatalar
24. Nasıl ki duyuşsal algı konusunda insanın bireysel algısı doğrunun tek ölçüsü ise aynı şekilde insan; hakikatin, ahlaki iyinin ve adaletin de ölçüsüdür. Güzel veya çirkin, iyi veya kötü, adil veya adaletsiz olan bir şey, onu bu şekilde gören insan için öyledir. Bu konularda bireyden bireye olduğu gibi toplumdan topluma da bir bilgelik farkı yoktur. Bu yüzden ahlaki ilkeler de ne ilahi bir otoritenin değişmez buyruğudur ne de herkes için geçerlidir. Onlar sadece ve sadece toplumsal uzlaşının ürünüdür ve bu iradenin değişmesine paralel olarak da değişirler.

Bu parçadaki görüşleriyle Protagoras'ın aşağıdaki sorulardan hangisini tartıştığı söylenebilir?

- A) Evrensel bir ahlak yasasından bahsedilebilir mi?
- B) Ahlaki eylemlerin bir amacı var mıdır?
- C) Neden ahlaklı olmak gerekir?
- D) Eylemleri ahlaki kılan özellikler nelerdir?
- E) Ahlaki yargıları diğer yargılardan ayıran nedir?

25. H. G. Gadamer'e göre hermeneutik, tarihin ve kültürün bütünü hakkında konuşmanın olanağı olarak "anlamanın anlamı" üzerine düşünmeyi ifade etmektedir. Bu düşünmeyi gerçekleştiren özne; düşünmesini belirleyen koşullardan bağımsız değildir, öznenin tarihi ve kültürü anlamasını sağlayacak araçlar olan dilsel eserler ve metinler de aynı koşullar içinde şekillenmektedir. Dolayısıyla hermeneutik, öznenin sahip olduğu anlam oluşturma araçlarının ve kendisine nüfuz edilecek kültürle tarihin bir arada ele alınmasını gerektirmektedir.

Bu parçadan hermeneutikle ilgili aşağıdaki yargıların hangisine ulaşamaz?

- A) Öznenin düşünsel süreçlerini dikkate alır.
- B) Yazılı kültür ürünlerini anlamanın kaynağı olarak görür.
- C) Geçmiş ve günümüz arasında köprü kurulmasını sağlar.
- D) Özneyi bağımsız ve kendi içinde anlamlandırmayı hedefler.
- E) Tarih üzerine refleksiyonda bulunma olanağı sağlar.

26. Psikolojide tanımlanan "güdü" ve "dürtü" kavramlarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi **yanlıştır**?

- A) Açlık, susuzluk gibi fizyolojik kökenli güdülere dürtü denir.
- B) Sosyal güdüler, yaşantılar sonucunda öğrenilir.
- C) Dürtüler, organizmanın yapısında doğuştan bulunur.
- D) Sevgi görme ve başarılı olma birer sosyal güdüdür.
- E) Her güdü aynı zamanda bir dürtüdür.

27. Şiddetli bir baş ağrısı yaşayan Yonca, ağrı kesici alır ve baş ağrısı kısa sürede hafifler. Yonca, o günden sonra şiddetli baş ağrısı çektiği her zaman ağrı kesici olarak baş ağrısından kurtulmaya çalışır.

Yonca'nın ağrı kesici olarak baş ağrısından kurtulması, aşağıdaki öğrenme kavramlarından hangisine örnektir?

- A) Sönme B) Genelleme
C) Ayırt etme D) Olumsuz pekiştirme
E) Kendiliğinden geri gelme

28. Kişiler bazen rahatsız edici buldukları, hoşla gitmeyen veya tehdit edici içerikli duygu ve düşüncelerini başkalarına yöneltirler. Bu durum, kişinin benliğini kaygıdan koruyan savunma mekanizmaları içinde yer alır ve yansıtma olarak adlandırılır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi “yansıtma”ya örnektir?

- A) Bir kişinin eşine yalan söylediği için yoğun suçluluk ve utanç duygusu yaşaması
B) Arkadaşına karşı sevgi dolu hisler besleyen birinin arkadaşının kendisinden hoşlanmadığını düşünmesi
C) İş yerinde çalışma arkadaşıyla tartışma yaşayan bir kişinin evde çocuğunu nedensiz yere azarlaması
D) Komşusunun yeni aldığı arabayı çekemeyen bir kişinin komşusunun sürekli onu kışkırdığını söylemesi
E) Hangi işi seçeceğine bir türlü karar veremeyen birinin psikolojik destek almaya karar vermesi

29. Sosyal davranış belirli bir yer ve zamandaki bireyler arasında gerçekleşir ve somut olarak gözlemlenebilir. Ancak sosyologlar bu davranışı analiz edebilmek için nerede gerçekleşmiş olursa olsun davranış biçimlerindeki benzerliği belirginleştiren kavramları formlaştırmak zorundadır. Örneğin Kanada'da veya Çin'de eğitime dair pratikler farklılaşsa da eğitim sistemi kavramıyla ne demek istendiği bilinir. Fransız köylülerinin aile içi davranışları, Amerikan gettolarında oturan ailelerin davranışlarından farklı olsa da ailenin ne olduğu ana hatlarıyla bellidir.

Bu parçadan sosyologlarla ilgili aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabılır?

- A) Kişisel düzeydeki davranışları geleneksel farklılıklara göre yorumlar.
B) Sosyal davranışları çözümleyerek toplumsal ilişkilerin oluşumunu inceler.
C) İnsanların özel ve farklı etkinlikleri üzerinden soyutlama ve genellemeler yapar.
D) Sosyal davranışı oluşturan bireysel unsurların toplumsal yapıya etkilerini araştırır.
E) Farklı kültürel verilerin yardımıyla ideal toplumsal davranışları tanımlar.

30. Sanayi öncesi toplumlarda ev ve çalışma hayatı iç içeydi. Üretim, zaten içinde yaşanılan çiftlik veya atölyelerde yapılıyordu. Ancak sanayileşmeyle birlikte büyük çaplı üretim alanları, fabrikalar ve ofisler yaygınlaştı; evde iş yapanların sayısı hızlı bir biçimde azaldı. Son dönemdeki teknolojik gelişmeler ise birçok iş alanının uzaktan yapılabilmesine olanak sağlayarak evden çalışma örneklerini yeniden çoğalttı. Covid-19 salgınının insanları evde kalmaya mecbur etmesi iş yaşamındaki bu dönüşümü hızlandırarak gelecekteki çalışma deneyimlerini de etkileyecek köklü değişimlere neden oldu.

Bu parçadan toplumsal değişimle ilgili aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

- A) Toplumsal gelişmeyi sağlayan, toplumların sahip olduğu kültürel değerlerdir.
- B) Toplumsal yaşam ile ekonomik koşullar arasında karşılıklı etkileşim vardır.
- C) Teknolojik gelişmeler her toplumda mesleki farklılaşmalara neden olur.
- D) Modernleşme sürecinde çalışma hayatı daha konforlu hâle gelmiştir.
- E) Sanayileşme sonrasında toplumlar gelişimlerini teknolojik bilgiye dayandırmıştır.

31. Uzak coğrafyalarda farklı dinlere mensup, başka dilleri konuşan ve çok değişik yaşam biçimleri olan milyarlarca insan var. Yalnız başka ülkelerde değil, aynı şehirde hatta oturduğumuz apartmanda bile bizden farklı giyinen, konuşan ve bizimkinden farklı davranışlara sahip insanları görebiliriz. "Burada değil, orada doğmuş olsaydım." diye düşünmek, bizim kendi kültürümüzü anlamlı ve değerli bulduğumuz ölçüde başkalarının da kendi kültürlerini anlamlı ve değerli bulduklarını fark etmemizi sağlar.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

- A) Başka kültürleri tanıma sürecinde kendi kültür öğelerini benimsemek doğaldır.
- B) Çeşitli yaşam biçimleriyle empati kurmak, kültürel farklılıkları anlamayı kolaylaştırır.
- C) Başka kültürleri değerlendirirken kültürün maddi öğelerine odaklanmak gerekir.
- D) Nesnel bir bakış açısıyla kıyaslamak, kültürler hakkında hüküm vermeye yardımcıdır.
- E) Farklı yaşam biçimlerine sahip bireyler, içinde yaşadıkları baskın kültüre uyum sağlar.

32. Aşağıdaki akıl yürütmelerden hangisi geçerli bir kıyas örneğidir?

- A) Bazı insanlar mutludur. Bazı insanlar da neşelidir. O hâlde bazı insanlar hem neşeli hem mutludur.
- B) Bazı meyveler tatlıdır. Bazı meyveler ekşidir. O hâlde hiçbir meyve acı değildir.
- C) Hiçbir insan hayvan değildir. Hiçbir hayvan bitki değildir. O hâlde hiçbir insan bitki değildir.
- D) Mantık dersi alanlar nitelikli düşünen insanlardır. Ali nitelikli düşünen bir insandır. O hâlde Ali, mantık dersi alandır.
- E) Bazı çiçekler papatyadır. Bütün papatyalar beyazdır. O hâlde bazı çiçekler beyazdır.

33. J. L. Austin, dilin görevleriyle ilgili görüşlerini Söz Edimleri Teorisi'nde açıklar. Bu teoriye göre bazen bir şey söylemek, aynı zamanda bir şey yapmaktır. Örneğin, nikah salonunda gelin veya damat "Evet, bu kişiyi eş olarak kabul ediyorum." dediğinde hem bir şey söylüyor hem de evlenme işlemini gerçekleştiriyordur.

Bu parçada dilin görevlerinden hangileri vurgulanmaktadır?

- A) Bildirme ve Eylemsel B) Belirtme ve Törenselle
C) Bildirme ve Yaptırma D) Belirtme ve Eylemselle
E) Eylemsel ve Törenselle

34. Birden fazla önermenin birbiriyle tutarlı olması, bu önermeleri birlikte doğru kılan ortak doğrulayıcı yorumun bulunmasıyla mümkündür.

Buna göre bir arada tutarsız olan,

- I. Ali evdedir veya iş yerindedir.
II. Ali evde değildir.
III. Ali iş yerinde değildir.

önermelerinde aşağıdaki değişikliklerden hangisi yapılırsa önermeler birbirleri ile tutarlı hâle gelir?

- A) I. önerme "Ali hem evdedir, hem iş yerindedir." olursa
B) I. önerme "Ali evde değildir ama iş yerindedir." olursa
C) II. önerme "Ali evdedir." olursa
D) II. ve III. önermeler yer değiştirilirse
E) III. önerme "Ali evde olmadığı için iş yerinde değildir." olursa

35-40. soruları Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olanlar ve İmam Hatip Okulları öğrencileri/mezunları cevaplayacaktır.

35. Hicri II. ve III. yüzyıllar İslam hukuku gelişimi açısından önemli bir dönemdir. Abbasilerin hükümdarlığı dönemine denk gelen bu süreçte önemli âlimler yetişmiştir. Bunlardan biri ehli rey ve ehli hadisin birikimini özümsemiş ve ardından Mısır'da kendisine ait görüşleri açıklamıştır. Adına nispet edilen fıkhi mezhebi kuran bu âlim, İslam hukuk metodolojisinde ilk eser olarak kabul edilen *er-Risale* isimli kitabı yazmıştır. Ülkemizde de mensupları bulunan bu mezhep imamının görüşleri günümüzde de geçerliliğini korumaktadır.

Bu parçada anlatılan âlim aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ebu Hanife B) Şafii
C) Malik b. Enes D) Ahmet b. Hanbel
E) Maturidi

36. Allah geçmiş, şimdiki zamanı ve geleceği açık ve gizli olan her şeyi bilir. İnsanın bilgisi bazı araçlara ve belli şartlara bağlı iken, Allah'ın bir şeyi bilmesi hiçbir şeye ihtiyaç duymadan gerçekleşir. Âlemdeki ahenk ve düzen O'nun sonsuz bilgisinin göstergesidir. Cehalet ise Allah için söz konusu değildir.

Bu parçada bahsedilen Allah'ın sıfatı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hayat B) İlim C) Semi
D) Basar E) Tekvin

37. Teizm; tek bir Tanrı'nın varlığını, şuurulu ve iradeli bir varlık olduğunu kabul eder. Tanrı'nın âlemi var ettiğine, vahiy göndererek insanlarla iletişime geçtiğine, âleme ve insana daima müdahil olduğuna vurgu yapar. Başka bir ifadeyle teizm, Tanrı'nın mutlak kudret sahibi olduğuna, her şeyi bildiğine, gördüğüne, duyduğuna ve takdir ettiğine inanır. Nitekim teist düşünceye göre Tanrı, değerlerin kaynağı ve koruyucusudur; insanın kendisine ibadet ve itaat etmesini ister. Bunlar, teizmi diğer Tanrı anlayışlarından ayıran temel özelliklerdir.

Bu parçadan hareketle teizmle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Tanrı yarattıklarını yeniden diriltip hesaba çekecektir.
- B) Tanrı'nın âlemle ilişkisi her an devam etmektedir.
- C) Tanrı, insanlara ne yapmaları gerektiğini bildirir.
- D) Tanrı'nın yaratma sıfatını kabul etmektedir.
- E) Tanrı, üstün niteliklere sahiptir.

38. Akif, babasının namaz kıldıktan sonra şu duayı yaptığını duyar: "Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla! Rabbim beni, senin yoluna, dosdoğru yola ilet. Sana iman edip emirlerine uyan, yasaklarından ve sana karşı gelmekten sakınan kullarından eyle. İbadetlerimi riyadan uzak, sadece senin rızanı gözeterek yapmamı ve seni görüyormuş gibi yaşamayı nasip eyle."

Bu parçada verilen duadan aşağıdaki kavramlardan hangisi çıkarılamaz?

- A) İhsan
- B) Sırat-ı müstakim
- C) İnfak
- D) İhlas
- E) Takva

39. Kavram

Tanım

Farz

Yapılması kesin olarak emredilen; yerine getirilmesi sevaba, özürsüz olarak terki günaha, inkârı ise küfre sebep olan davranışlardır.

Sünnet

Hz. Muhammed'in söz, davranış ve onaylarıdır.

İcma

Yapılması dinen hoş karşılanmayan fakat kesin ve açık delillerle de yasaklanmayan eylemlerdir.

Mübah

Mükellefin yapıp yapmamakta özgür bırakıldığı fiillerdir.

Mekruh

Hz. Muhammed'in vefatından sonra herhangi bir asırda müçtehitlerin bir meselenin dinî hükmü üzerinde ittifak etmeleridir.

Yukarıda verilen kavram-tanım eşleştirmelerinin doğru olabilmesi için hangi kavramların birbiriyle yer değiştirmesi gerekir?

- A) Farz ve icma
- B) Farz ve mübah
- C) Sünnet ve mübah
- D) Sünnet ve mekruh
- E) İcma ve mekruh

40. **İslam dininin inanç esaslarını; ayet, hadis ve akıl ışığında açıklayan, yorumlayan, ispat eden ve başka din mensuplarından gelebilecek eleştirilere karşı savunan ilim dalı aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Tefsir
- B) Kelam
- C) Hadis
- D) Tasavvuf
- E) Fıkıh

41-46. soruları Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olmayan veya farklı müfredat ile alanlar cevaplayacaktır.

41. Descartes, *Felsefenin İlkeleri* adlı eserinde: "Gerçeği arayanın yaşamında bir kez tüm şeylerden gücü yettiği ölçüde kuşku duyması gerekir." ve "Bu nedenle kendilerinden kuşku duyulan tüm şeylere yanlış gözüyle bakmak da yararlı olur." der. Böylelikle o, en ufak bir kuşku içeren her şeyin yanlış kabul edildiği bir başlangıç noktası belirler. Bu, hiçbir konuda kesin ve doğru bilgi diye bir şeyin olmadığını öne süren İlk Çağ kuşkucularının yaklaşımından farklıdır.

Buna göre Descartes'ı İlk Çağ kuşkucularından ayıran özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Duyu deneyiminden kuşku duymuyor olması
- B) Kuşkuyu doğru bilgiye ulaşmak için bir yöntem olarak kullanması
- C) Gerçekliğin bilinemez olduğunu savunması
- D) Tüm bilgi iddialarının yanlış olduğunu düşünmesi
- E) Bilgi edinmede aklın tek başına yetersiz olduğunu öne sürmesi

42. "İnsanın sıkıntılı olduğu durumlarda zaman sanki duruyor, hiç geçmiyor." diyen Can'a, öğretmeni "Zaman her durumda aynıdır; anlar, saniyeler, dakikalar, saatlerden vb. oluşur. On dakika her durumda 'on dakika'dır." şeklinde yanıt verir. Buna karşılık Can "Ama bu dersteki on dakika benim için bir ömür gibi!" der.

Bu parçadaki öğretmen, zamanın her durumda aynı olduğunu savunarak Bergson'un felsefesindeki hangi görüşe karşı çıkmaktadır?

- A) Yaşam ve zaman bir ilk atılımla başlar.
- B) İnsan bilincinin dışındaki şeyler süre geçirmezler.
- C) Bilim şeyleri mekâna göre, felsefe ise oluşum hâlindeki süreye göre kavrar.
- D) Ölçülebilir zaman ile yaşanan zaman yani süre arasında ayırım yapmak zorunludur.
- E) Mekânda süre yoktur, sadece zamandaşlıklar vardır.

43. Bir araştırmacı, televizyonda şiddet sahneleri izlemenin çocuklarda vurma, tekmeleme gibi saldırgan davranışları artırdığını düşünmektedir. Bu düşüncesini doğrulamak amacıyla tasarladığı deneyde araştırmacı, bir grup çocuğu bir deney odasına alır. Burada çocukların yarısı şiddet içerikli sahnelerin bulunduğu, diğer yarısı ise şiddet içerikli olmayan sahnelerin bulunduğu birer kısa film izler. Filmin ardından araştırmacı, her iki gruptaki çocukların deney odasında bulunan bir oyuncak bebeğe kaç kez vurduklarını gözlemler.

Bu araştırmada bağımlı değişken aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çocuğun araştırmacıyla olan etkileşimi
- B) Çocuğun deney odasında geçirdiği zaman
- C) Çocuğun oyuncak bebeğe kaç kez vurduğu
- D) Çocuğun sunulan filmi izleyip izlemediği
- E) Çocuğun ne kadar süre televizyon izlediği

44. Suç ve sapma bütün toplumlarda kaçınılmaz olarak görülen sosyal gerçekliklerdir. Pek çok durumda birbiriyle örtüşseler de suç, kanunları ihlal edenleri tanımlamakla sınırlıdır. Sapma ise bir topluluk veya toplumdaki insanların çoğu tarafından kabul edilen yerleşik kurallara uymama olarak tanımlanabilir. Çocukluk dönemindeki sosyalleşmenin bir sonucu olarak sosyal kurallara genellikle uymamıza rağmen bazen genel kabul görmüş kuralları ihlal ederiz.

Bu parçadan toplumsal sapma ile ilgili aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

- A) Sıra dışı değerleri içselleştirmekle ilgilidir.
- B) Sağlıklı sosyalleşememiş bireyin edimidir.
- C) Suç kavramına göre çok daha kapsayıcıdır.
- D) Yetersiz toplumsal denetimin bir sonucudur.
- E) Suç oranının yüksek olduğu gruplarda işlevsizdir.

45. Bazı kavramlara örnek oluşturabilecek durumlar şu şekildedir:

- Bir banka müdürünün eğitim amacıyla uzun süre yurt dışına çıkması
- Bir öğretmenin doktorasını tamamlayıp üniversitede öğretim üyesi olması
- Sanayileşmeyle birlikte şehirde yaşayan nüfusun artması
- Yeni uzmanlık alanlarının ortaya çıkmasıyla birlikte orta sınıfın güç kazanması

Bu parçada aşağıdaki kavramların hangisine örnek verilmemiştir?

- A) Toplumsal tabakalaşma B) Kentleşme
C) Dikey hareketlilik D) Yatay hareketlilik
E) Toplumsal bütünleşme

46. Elçin ile Yalçın çeşitli yönlerden birbirine benzemektedir. İkisi de solak ve resim yapmaya yeteneklidir. Elçin'in bir özelliği daha vardır: Renkler içinde en çok kırmızıyı sevmektedir. O hâlde Yalçın da kırmızıyı sevmektedir.

Bu parçada kullanılan akıl yürütme yöntemi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tümevarım B) Tümdengelim
C) Analoji D) Kıyas
E) Karşı olum

2021 ALAN YETERLİLİK TESTLERİ (AYT)

YKS 2. OTURUM ALAN YETERLİLİK TESTLERİ (AYT)

27-06-2021

SOSYAL BİLİMLER-2 TESTİ

1. A
2. D
3. E
4. C
5. E
6. D
7. A
8. A
9. D
10. D
11. C
12. E
13. A
14. C
15. A
16. B
17. E
18. E
19. B
20. D
21. D
22. E
23. B
24. A
25. D
26. E
27. D
28. D
29. C
30. B
31. B
32. E
33. A
34. C
35. B
36. B
37. A
38. C
39. E
40. B
41. B
42. D
43. C
44. C
45. E
46. C